

<CONCEPT>

BRIEF NAAR AANLEIDING VAN ONDERZOEK

De Internationale VOS

**Eerste Opvang Anderstaligen
(EOA)**

Plaats: Schiedam, Vlaardingen
BRIN-nummer: 20CJ|10
Onderzoek uitgevoerd op: 6 december 2017
Conceptrapport verzonden op: 26-4-2018
Brief vastgesteld te Utrecht op:

Reproductie van deze brief zonder toestemming van de inspectie of de school/instelling vindt niet plaats anders dan in zijn volledige vorm.

1. Context

De Inspectie van het Onderwijs heeft besloten in de periode van 2014 – 2017 de afdelingen Eerste Opvang Anderstaligen te bezoeken. Dit zijn themaonderzoeken conform de Wet Onderwijstoezicht (WOT) artikel 15.

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 6 december 2017 dit themaonderzoek uitgevoerd op de afdeling 'Eerste Opvang Anderstaligen' (EOA) van de Internationale VOS te Schiedam en Vlaardingen, om zich een beeld te vormen over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling en over de naleving van wet- en regelgeving.

Dit onderzoek is een vervolg op ons bezoek van 17 november 2015. Tijdens dit bezoek hebben wij een aantal goed ontwikkelde zaken gezien, maar ook een aantal mogelijkheden voor verdere ontwikkeling. Bij ons bezoek van 6 december 2017 hebben wij gekeken wat de huidige stand van zaken is.

De internationale VOS heeft in de afgelopen jaren te maken gehad met een forse toename van het leerlingaantal. Op de internationale VOS volgen ongeveer 240 leerlingen onderwijs. De Internationale VOS verzorgt onderwijs op twee locaties, namelijk in Schiedam en Vlaardingen.

2. Onderzoeksopzet

Sinds 1 augustus 2017 hanteren wij het onderzoekskader 2017 (zie www.onderwijsinspectie.nl). Bij onze onderzoeken beoordelen en waarderen wij een deel van de standaarden uit dit kader. Bij dit onderzoek hebben wij de standaarden 'aanbod (OP1)', 'zicht op ontwikkeling (OP2)', didactisch handelen (OP3)', 'veiligheid (SK1)' en 'kwaliteitszorg (KA1)' onderzocht. Daartoe hebben wij lessen geobserveerd en gesprekken gevoerd met leerlingen, docenten, ondersteuningsfunctionarissen en de schoolleiding. Onze bevindingen hebben wij gepresenteerd aan het team, de schoolleiding en een vertegenwoordiging van het bestuur.

3. Algemeen beeld

De Internationale VOS biedt onderwijs van voldoende kwaliteit. Alle vijf de standaarden die wij hebben onderzocht, beoordelen wij als voldoende. De ontwikkeling die de school heeft doorgemaakt biedt bovendien goede aanknopingspunten om door te groeien naar goed of zelfs excellentie.

De school heeft een heldere structuur met analyse-, doorstroom- en uitstroomgroepen. Door de nieuwe structuur die vooral uitgaat van de leerbaarheid en het niveau van de leerlingen en minder van de leeftijd, kunnen docenten beter tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

De school heeft in voldoende mate zicht op de ontwikkeling van leerlingen en biedt lessen van voldoende kwaliteit. Sterk ontwikkeld is de verantwoordelijkheid die de school neemt om voor leerlingen ook na het onderwijs op de Eerste Opvang Anderstaligen (EOA) de mogelijkheden te creëren voor een succesvol vervolg in de Nederlandse samenleving. Dit gebeurt door de liftklassen, dit zijn ondersteuningsklassen binnen het reguliere onderwijs waar docenten van de EOA de lessen verzorgen, samenwerking met scholen voor vervolgonderwijs en door de functie te creëren van ondersteuner. Deze ondersteuner biedt onder andere ondersteuning aan docenten in het vervolgonderwijs, zodat deze beter in kunnen spelen op de onderwijsbehoeften van leerlingen die van de EOA komen.

De school heeft momenteel op individueel leerlingniveau goed zicht op de ontwikkeling van leerlingen en bij een groot deel van de leerlingen ook op de vervolgcarrière. Een volgende stap om te komen tot meer zicht op de eigen succesfactoren kan de school bereiken door deze gegevens te aggregeren en in samenhang te analyseren.

4. Onderwijsleerproces: zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en aanbod

De standaarden 'zicht op ontwikkeling', 'didactisch handelen' en 'aanbod' beoordelen wij als voldoende. De school heeft een duidelijk systeem om zicht te krijgen op het niveau en de leerbaarheid van leerlingen, mede door de verlengde intake in de analyseklas. Op basis van toetsen en observaties stelt de school vast welke vervolklas voor leerlingen het meest geschikt is. Gebruikmakend van methodetoetsen en observaties van docenten wordt de ontwikkeling van leerlingen gevolgd, waarbij methodeonafhankelijke toetsen worden gebruikt om te zien of leerlingen daadwerkelijk een bepaald niveau bereikt hebben. Door leerlingen mede op basis van het bereikte niveau bij elkaar in de klassen te zetten, kunnen docenten beter aansluiten bij de onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen. In de lessen zien we een duidelijke structuur en over het algemeen actieve leerlingen en een doelgerichte opbouw, waarbij leraren in meer of mindere mate aansluiten bij het niveau van de leerlingen. In de lessen waar docenten gebruik maken van digitale ondersteuning zien we dat het meest terug.

De uitstroomklassen zijn duidelijk gericht op het vervolgonderwijs. Leerlingen komen in een bepaalde uitstroomklas, bijvoorbeeld MBO of VO, op basis van het uitstroomprofiel, zodat het leraren in deze klassen met hun onderwijs kunnen aansluiten op vereiste kennis en vaardigheden in het vervolgonderwijs. Zoals eerder genoemd levert de school gerichte inspanningen om te zorgen dat leerlingen ook na de EOA onderwijs krijgen dat aansluit bij hun onderwijsbehoeften. De internationale VOS realiseert zich daarbij terdege dat de taalontwikkeling van deze leerlingen niet in de pas loopt met de cognitieve ontwikkeling. Daarbij heeft de school te maken met een grote verscheidenheid aan uitstroom van praktijkonderwijs en speciaal onderwijs tot en met havo/vwo en mbo. Zowel het onderwijs op de school zelf als het onderwijs daarna probeert de school af te stemmen op de behoeften van individuele en groepen leerlingen. Voorbeelden hiervan zijn de liftklassen (klassen in het reguliere onderwijs met extra taalondersteuning), samenwerking met scholen voor vervolgonderwijs en het creëren van de functie van een ondersteuner die onder andere docenten op scholen voor vervolgonderwijs helpt om zicht te krijgen op de behoeften van leerlingen die van een EOA komen.

Het aanbod is van voldoende kwaliteit. Het aanbod is overzichtelijk en docenten passen het aanbod aan als de onderwijsbehoeften van leerlingen daarom vragen. Leerlingen worden in staat gesteld om de basisvaardigheden die het vervolgonderwijs vraagt te verwerven.

Om door te kunnen groeien naar goed kan de school zich verder richten op eigen aspecten van kwaliteit. Kansen hiervoor zien we bij lessen of projecten om leerlingen gelijktijdig onder te dompelen in de Nederlandse taal en Nederlandse samenleving, bijvoorbeeld door projecten samen met leerlingen van andere scholen van het bestuur, uitnodigingen aan maatschappelijke organisaties zoals het COC, contacten met sportclubs etc. De school doet al veel op dit gebied, maar het kan systematischer. Bovendien is het effect van deze inspanningen niet altijd zichtbaar. Een planmatiger aanpak kan helpen om beter zicht te krijgen op de effecten en daardoor op de eigen succesfactoren.

Oudere leerlingen geven aan dat zij niet goed weten wat te doen na de EOA. Bovengenoemde activiteiten kunnen deze leerlingen helpen hun talenten te ontdekken.

5. Veiligheid

Van scholen wordt verwacht dat zij het welbevinden, de ervaren veiligheid en aantasting van de veiligheid bij leerlingen monitoren. De school heeft meegedaan met een pilot. Het is nu zaak dat de school komend schooljaar een representatieve meting onder de leerlingen uitvoert.

6. Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg van de school beoordelen wij als voldoende. De afgelopen twee jaar heeft de school hard gewerkt om beter zicht te krijgen op de ontwikkeling van hun leerlingen. Op dit punt is duidelijk vooruitgang geboekt. Op individueel niveau zijn leerlingen goed in beeld. De schoolleiding heeft zicht op de geboden kwaliteit en stuurt op verbetering. Docenten en ondersteuningsfunctionarissen geven blijk van reflectief vermogen en denken na hoe ze het

onderwijs kunnen verbeteren. Een mooi voorbeeld is de ontwikkeling van leerlijnen om het onderwijs doelgerichter te maken. In veel gesprekken komt de ontwikkeling hiervan als rode draad naar voren als kapstok voor verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. De school heeft zoals gezegd goed zicht op de ontwikkeling van individuele leerlingen. Door deze informatie op een ander niveau te analyseren, bijvoorbeeld door te kijken welke groepen leerlingen sneller op A1-niveau zitten of door te kijken welke groepen leerlingen succesvoller zijn in het vervolgonderwijs krijgt ze meer zicht op de kwaliteit van haar eigen onderwijs en die van het vervolgonderwijs en daardoor ook op schoolbrede succesfactoren.

7. Conclusie

De school heeft sinds ons vorige bezoek duidelijk progressie geboekt. Er is gericht gewerkt om eerder geconstateerde ontwikkelpunten te verbeteren. Bovendien doet de school veel inspanningen om leerlingen ook na hun schooltijd op de Internationale Vos kansen op een succesvol vervolg te bieden.